

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 257/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Poľnohospodárske družstvo VINOHRADY Choňkovce**, Choňkovce 250, IČO 00 197 271, zastúpeného advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 90/2020 z 30. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. apríla 2022 a doplnenou 25. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Obdo 90/2020 z 30. novembra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojeného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že bolo vydané v spore sťažovateľa (ako výrobcu elektriny a žalobcu) proti obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), o zaplatenie sumy 87 035,48 eur s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia doplatku ako jedného zo spôsobov podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie“). Spornou pritom bola otázka včasnosti doručenia oznámenia o uplatnení podpory vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny žalovanej ako

prevádzkovateľke regionálnej distribučnej siete, ktorá k 15. augustu 2014 nevidovala doručenie poštovej zásielky od sťažovateľa, ktorou by si splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie. Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) v rozsudku č. k. 27 Cb 149/2015-392 z 3. októbra 2018, ktorým žalobe vyhovel, a Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v rozsudku č. k. 4 Cob 43/2019-497 zo 14. augusta 2019, ktorým rozsudok okresného potvrdil ako vecne správny, dospeli k záveru, že žalovanej sa nepodarilo spochybníť tvrdenia sťažovateľa o doručení oznámenia o predpokladanom množstve dodanej elektriny a uplatnení podpory na rok 2015 k 15. augustu 2014 do dispozičnej sféry žalovanej, a tým spochybníť splnenie povinnosti uloženej sťažovateľovi v § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), tvrdiac, že krajský súd a okresný súd vec nesprávne právne posúdili, keď opomenutím aplikácie 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka na daný prípad nesprávne posúdili moment splnenia povinnosti sťažovateľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie.

3.1 Najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok krajského súdu aj rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a 2 a § 450 CSP). V odôvodnení uvedeného rozhodnutia s poukazom na nález ústavného súdu č. k. PL. ÚS 50/2015 z 22. marca 2017, ako aj na právne posúdenie uplatnenia podpory podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie v rozhodnutí najvyššieho súdu č. k. 2 Obdo 198/2018 z 27. augusta 2019 ako jednostranného právneho úkonu uviedol, že za moment oznámenia zákonom požadovaných povinností žalobcu žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie je potrebné považovať moment, keď sa zásielka s týmto oznámením dostane do dispozičnej sféry prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že tento sa s obsahom oznámenia bude mať možnosť oboznámiť buď fakticky, teda jej reálnym prevzatím, alebo bude mať vytvorenú možnosť sa s ňou oboznámiť (a pokiaľ ju nevyužije, bude sa zásielka aj v takom prípade považovať za doručenu). Vzhľadom na okolnosti predmetného sporu bude nutné v ďalšom konaní posúdiť, či boli vytvorené reálne predpoklady (tak na strane sťažovateľa, ako aj na strane žalovanej) na to, aby sa zásielka s oznámením sťažovateľa mala možnosť do dispozičnej sféry žalovaného reálne dostať, súčasne posúdiť, či aj obyčajné vzhodenie listovej zásielky do poštovej schránky predstavuje moment, keď možno rozumne očakávať, že sa prejav vôle sťažovateľa premietnutý do oznámenia v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie takýmto spôsobom dostane do sféry dispozície žalovanej.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] s poukazom na to, že medzi stranami sporu bolo nielen zmluvne dohodnuté, ale aj zaužívané doručovanie poštových zásielok ako nedoporučených, vyslovuje nesúhlas so závermi napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pričom mu vytýka, že svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že sa nevysporiadal s argumentmi sťažovateľa týkajúcimi sa skutkových rozporov danej veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Obdo 90/2020 z 30. novembra 2021 (bod 4), ktoré sťažovateľ považuje za nedostatočne odôvodnené (bod 5).

6. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07).

7. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

8. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Do jeho obsahu patrí aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Aj podľa ESĽP súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán

s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (II. ÚS 410/06, Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993). Vyhodnotenie, ktorá skutočnosť tvrdená a dokazovaná v civilnom sporovom konaní je pre rozhodnutie vo veci samej významná a ktorá nie, je doménou rozhodovacej právomoci všeobecných súdov.

9. Najvyšší súd je pri rozhodovaní o dovolaní súdom, ktorý okrem rozhodovania o právach a povinnostiach sporových strán „súdi súdy“ s dôsledkami pre účastníkov konania súčasných i budúcich. Rozhodnutím o dovolaní sa cez interpretáciu vdychuje život právnym normám s dôsledkami pre celé územie Slovenskej republiky (I. ÚS 336/2019).

10. Ako bolo uvedené (bod 4), najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie kvôli posúdeniu, či v posudzovanom prípade nastali právne účinky oznámenia v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie a či na prepravu prejavu vôle boli použité prostriedky a spôsoby, ktoré možnosť dôjdenia prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta zaručujú.

11. Vzhľadom na kasačnú povahu napadnutého rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

12. Napriek uvedenému aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši s konečnou platnosťou otázku, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019). K zrušeniu kasačného rozhodnutia teda ústavný súd pristupuje len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam konania, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie, Občianskeho zákonníka a Civilného sporového poriadku), ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno označiť za arbitrárne v tom smere, že by závery ním formulované boli zjavne nelogické s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľné alebo že by napadnuté uznesenie nereflektovalo ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o dovolaní žalovanej.

14. Sťažovateľovi bol daný náležitý procesný priestor, aby sa k dovolaniu žalovanej vyjadril, čo aj urobil podaním z 27. februára 2020. Ak sa sťažovateľ s názormi všeobecných súdov nestotožňuje, táto skutočnosť sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo

arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu

15. „Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom.“ (PL. ÚS 33/95). „Tento článok Ústavy Slovenskej republiky nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné, a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie Ústavy Slovenskej republiky treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený.“ (PL. ÚS 38/95).

III.3. Záver

16. Medzi uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 28. apríla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu